

Datum van inontvangstneming : 26/04/2018

Zaak C-198/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

20 maart 2018

Verwijzende rechter:

Högsta domstolen (Zweden)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

12 maart 2018

Verzoekende partij:

CeDe Group AB

Verwerende partij:

KAN Sp. z o.o. in staat van faillissement

PROCES-VERBAAL

[omissis]

7 maart 2018

[...]

[omissis]

[...]

Partijen

Verzoekende partij

CeDe Group AB, [...]

[omissis] Malmö

[Zweden]

[omissis]

Verwerende partij

KAN Sp. z o.o. in staat van faillissement

[omissis] Kleszczów

Polen

[Or. 2] VOORWERP VAN HET GEDING

Recht dat van toepassing is op verrekeningen

BESTREDEN BESLISSING

Beslissing van de Hovrät över Skåne och Blekinge (rechter in tweede aanleg Skåne en Blekinge, Zweden) van 24 november 2016 [...]

De Högsta domstol (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Zweden) geeft de volgende

BESLISSING

De Högsta domstol besluit het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing overeenkomstig de bij dit proces-verbaal gevoegde bijlage A.

De Högsta domstol gelast dat de behandeling van de zaak wordt geschorst in afwachting van de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

[omissis]

Goedgekeurd voor verzending 12 maart 2018

[omissis]

[Or. 3] Bijlage A

BIJ HET PROCES-VERBAAL

7 maart 2018

Feiten van het geding

1. Het Zweedse bedrijf CeDe Group AB (hierna: „CeDe”) sloot op 9 juni 2010 een koopovereenkomst (hierna: „de overeenkomst”) met het Poolse bedrijf PPUB Janson SP J. (hierna: „PPUB”). Uit hoofde van deze overeenkomst verbond PPUB zich ertoe goederen te leveren aan CeDe. De overeenkomst regelde onder andere kwesties op het gebied van onderhoud en ontwerp, het opstellen van facturen en

de gevolgen van te late leveringen en defecten in de goederen. De overeenkomst bevatte hiernaast een clause op grond waarvan het Zweedse recht van toepassing zou zijn in geval van enig geschil met betrekking tot de interpretatie van de overeenkomst.

2. Zoals blijkt uit het dossier werd PPUB hierna – eind januari 2011 – failliet verklaard in Polen. In juli van dat jaar diende PPUB's curator bij de Zweedse Kronofogdemyndighet (gerechtsdeurwaarderinstantie) een verzoek in voor een Europees betalingsbevel tegen CeDe. De zaak werd vervolgens verwezen naar de Malmö tingsrätt (rechter in eerste aanleg, Malmö, Zweden).
3. De curator vorderde voor de Malmö tingsrätt dat CeDe gehouden was om een bedrag van 1 532 489 SEK, vermeerderd met rente, te betalen voor goederen die door PPUB zijn geleverd aan CeDe. CeDe betwistte deze vordering en voerde aan dat het bedrijf een tegenvordering op grond van verrekening had, met betrekking tot een schuld van de eiser die meer bedroeg dan het gevorderde bedrag. Volgens CeDe bedroeg de tegenvordering iets meer dan 3,9 miljoen SEK en betrof deze compensatie voor uitgebleven leveringen en voor defecten in geleverde goederen. CeDe voerde aan dat de tegenvordering was ontstaan voordat PPUB failliet werd verklaard.
4. **[Or. 4]** Het is in casu duidelijk dat de curator geweigerd heeft om CeDe verrekeningsrechten toe te wijzen, door de tegenvordering van CeDe in de insolventieprocedure in Polen niet te aanvaarden.

Procedure bij de tingsrätt

5. Voor de tingsrätt rees de vraag van welk land het recht van toepassing was voor de behandeling van CeDe's beroep op verrekening.
6. De curator voerde aan dat het recht op verrekening naar Pools recht zou moeten worden beoordeeld. Hij baseerde zich daarbij op artikel 4, lid 1, van verordening (EG) nr. 1346/2000 van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures. Krachtens dit artikel worden, tenzij de verordening anders bepaalt, de insolventieprocedure en de gevolgen daarvan beheerst door het recht van de lidstaat op het grondgebied waarvan de insolventieprocedure wordt geopend („de staat waar de procedure wordt geopend”). Verder volgt uit artikel 4, lid 2, onder d), dat dit recht in ieder geval moet bepalen onder welke voorwaarden een verrekening kan worden tegengeworpen.
7. De curator voerde tevens aan dat artikel 6, lid 1, van deze verordening alleen van toepassing is, indien de rechtsorde van de staat waar de procedure wordt geopend verrekening niet toestaat als instrument om in insolventieprocedures de financiële interacties tussen partijen te reguleren. De curator staat op het standpunt dat de bepaling in het onderhavige geval niet van toepassing is, aangezien de Poolse rechtsorde verrekening toestaat.

8. CeDe voerde aan dat de bevoegdheid tot verrekening zou moeten worden beoordeeld naar Zweeds recht. Zij betoogde, ten eerste, dat de vordering van de curator was ontstaan uit de overeenkomst tussen CeDe en PPUB en dat deze overeenkomst een rechtskeuzebeding bevatte, op grond waarvan het Zweedse recht van toepassing zou zijn. Het feit dat het rechtskeuzebeding dient te worden toegepast volgt, volgens CeDe, uit artikel 3, lid 1 van verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I). Onder verwijzing [Or. 5] naar artikel 17 van deze verordening, voerde CeDe tevens aan dat, indien partijen geen overeenkomst hebben bereikt over de bevoegdheid tot verrekening, de verrekening wordt beheerst door het recht dat toepasselijk is op de vordering ten aanzien waarvan men zich op verrekening beroept.
9. Wat betreft verordening nr. 1346/2000 voerde CeDe aan dat artikel 6, lid 1, impliceert dat insolventieprocedures het recht op verrekening onverlet laten, indien verrekening is toegestaan naar het nationale recht dat op de vordering van de schuldenaar van toepassing is. Aangezien volgens CeDe het Zweedse recht van toepassing was op de vordering van de curator, zou ook de kwestie van verrekening moeten worden behandeld naar Zweeds recht.
10. De tingsrätt besloot bij tussenvonnis te oordelen over de vraag van welk land het recht van toepassing zou moeten zijn op het verzoek om verrekening. De tingsrätt oordeelde dat het Poolse recht – overeenkomstig de algemene regel van artikel 4 van verordening nr. 1346/2000 – van toepassing zou moeten zijn. Volgens de tingsrätt kon niet worden gesteld dat het Poolse recht verrekening zodanig beperkt of verbiedt, dat de uitzondering voorzien in artikel 6, lid 1, toepassing zou vinden.

Procedure bij de hovrätt (rechter in tweede aanleg)

11. CeDe ging tegen de uitspraak van de tingsrätt in hoger beroep bij de Hovrätt över Skåne och Blekinge (rechter in tweede aanleg Skåne en Blekinge). Gedurende de procedure voor de hovrätt droeg de curator zijn vordering over aan KAN Sp. z o.o. (hierna: „KAN”), die in de procedure in de plaats van de curator is getreden.
12. De hovrätt bevestigde de uitspraak van de tingsrätt. Deze rechter stelde onder andere dat er geen redenen zijn om af te wijken van de algemene regeling krachtens welke het recht van de staat waar de procedure wordt geopend van toepassing is. Het feit dat de curator naar aanleiding van zijn onderzoek CeDe’s vordering tot verrekening niet aanvaardde, deed niets af aan deze bevinding.

[Or. 6] *Procedure bij de Högsta domstol (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken)*

13. CeDe voerde aan dat de Högsta domstol zou moeten oordelen dat het Zweedse recht van toepassing is op haar vordering tot verrekening. KAN bracht hiertegen in dat het arrest van de hovrätt diende te worden bevestigd. Ter ondersteuning van

hun standpunten steunden partijen op dezelfde gronden als die welke zij eerder naar voren hadden gebracht.

14. De Högsta domstol stond de hogere voorziening toe.
15. Gedurende de procedure voor de Högsta domstol is KAN failliet gegaan. De curator verklaarde dat de vordering van de schuldenaar geen onderdeel zou worden van de insolvente boedel. Aldus is het nu KAN in faillissement die partij is bij deze zaak.

Toepasselijke bepalingen en noodzaak van een prejudiciële beslissing

16. De zaak betreft de uitlegging en toepassing van verordening nr. 1346/2000. Krachtens artikel 1, lid 1, is de verordening van toepassing op collectieve procedures die, op de insolventie van de schuldenaar berustend, ertoe leiden dat deze schuldenaar het beheer en de beschikking over zijn vermogen geheel of ten dele verliest en dat een curator wordt aangewezen.
17. Het Hof van Justitie heeft in meerdere zaken de reikwijdte van verordening nr. 1346/2000 onderzocht wat betreft de kwestie van internationale bevoegdheid, zoals geregeld in artikel 3, lid 1, van de verordening. De kwestie die het meest is onderzocht is de afbakening van deze verordening ten opzichte van de werkingssfeer van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken.
18. In het arrest Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, concludeerde het Hof van Justitie dat artikel 3 van verordening nr. 1346/2000 internationale bevoegdheid toebedeeld aan de lidstaat op het grondgebied waarvan een insolventieprocedure is geopend, voor alle vorderingen die rechtstreeks uit die procedure voortvloeien en er [Or. 7] nauw verband mee houden. Deze rechtspraak is gecodificeerd in de vorm van een bevoegdheidsbepaling in artikel 6 van verordening (EU) 2015/848 van het Europees Parlement en de raad van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures (herschikking).
19. Bij het beoordelen of bevoegdheid moet worden vastgesteld middels toepassing van verordening nr. 1346/2000 dan wel verordening nr. 44/2001, hanteert het Hof van Justitie als doorslaggevend criterium niet de procedurele context van de vordering, maar haar rechtsgrondslag. Het Hof ging na of het recht of de verbintenis waarop de vordering is gebaseerd, voortvloeit uit de gemeenschappelijke regels van het burgerlijk recht en het handelsrecht dan wel uit specifieke afwijkende regels voor insolventieprocedures (zie onder andere: arrest Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145).
20. In de onderhavige zaak is echter de kwestie aan de orde van welk land het recht dient te worden toegepast. Artikel 4, lid 1, van verordening nr. 1346/2000 bepaalt dat, tenzij die verordening iets anders bepaalt, de insolventieprocedure en de

gevolgen daarvan worden beheerst door het recht van de lidstaat op het grondgebied waarvan de insolventieprocedure wordt geopend. Het principe is dus dat als algemene regel het recht van de lidstaat waar de procedure wordt geopend, van toepassing is. Dit principe wordt nader uitgewerkt in artikel 4, lid 2. Volgens de eerste zin bepaalt het recht van de lidstaat waar de procedure wordt geopend, onder welke voorwaarden deze procedure wordt geopend, verloopt en wordt beëindigd. Uit de tweede zin blijkt dat dat recht met name moet bepalen onder welke voorwaarden een verrekening kan worden tegengeworpen (d) en wat de gevolgen zijn van de insolventieprocedure voor lopende overeenkomsten waarbij de schuldenaar partij is (e).

21. Verrekening wordt tevens behandeld in artikel 6, lid 1. Dit artikel bepaalt dat de opening van de insolventieprocedure het recht van een schuldeiser op verrekening van zijn vordering met de vordering van de schuldenaar onverlet laat, wanneer die verrekening is toegestaan bij het recht dat op de vordering van de insolvente schuldenaar van toepassing is.
22. **[Or. 8]** In deze zaak is het allereerst de vraag of de betalingseis van de curator betreffende een vordering die vóór het faillissement is ontstaan, binnen de materiële werkingssfeer van artikel 4 van verordening nr. 1346/2000 valt. Als dit zo is volgt de vraag of dat nog steeds het geval is wanneer de vordering, nadat deze is ingesteld, is overgedragen aan KAN en of het in dat geval relevant is dat KAN vervolgens insolvent is geworden. Als in die situatie de vordering binnen de werkingssfeer van artikel 4 van verordening nr. 1346/2000 valt, rijst vervolgens de vraag hoe de vordering tot verrekening van CeDe moet worden beoordeeld en hiervoor moet de wisselwerking tussen artikel 4, lid 2, onder d), en artikel 6, lid 1, worden beoordeeld. Wat betreft deze laatste bepalingen is het in het bijzonder de vraag of toepassing van artikel 6, lid 1, vereist dat het Poolse recht verrekening bij faillissement niet toestaat of hoe dan ook het recht op verrekening beperkt, dan wel of CeDe kan claimen dat het Zweedse recht van toepassing is op de beoordeling van de vordering tot verrekening, ongeacht de bepalingen van Pools recht.
23. Het is niet duidelijk, noch verduidelijkt, hoe het Unierecht dient te worden uitgelegd in situaties zoals de onderhavige. Er zijn daarom gronden om het Hof van Justitie om een prejudiciële beslissing te verzoeken.

Verzoek om een prejudiciële beslissing

24. De Högsta domstol verzoekt het Hof bij wijze van prejudiciële beslissing antwoord te geven op de volgende vragen:
  1. Dient artikel 4 van verordening nr. 1346/2000 aldus te worden uitgelegd dat het van toepassing is op een vordering die door de curator van een Pools bedrijf – dat het voorwerp is van een insolventieprocedure in Polen – jegens een Zweeds bedrijf is ingediend bij een Zweedse rechter, tot betaling van goederen die zijn geleverd op

grond van een overeenkomst die de bedrijven vóór deze insolventie hebben gesloten?

2. **[Or. 9]** Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, is het van enig belang dat de curator in de loop van de gerechtelijke procedures, de betwiste vordering heeft overgedragen aan een onderneming die in de procedure in de plaats van de curator is getreden?
3. Indien de tweede vraag bevestigend wordt beantwoord, is het van enig belang dat het bedrijf dat partij is geworden in de procedure, vervolgens insolvent is geworden?
4. Indien de verwerende partij in de gerechtelijke procedures in de situatie zoals weergegeven in de eerste vraag stelt dat de vordering tot betaling van de curator moet worden verrekend met een tegenvordering die voortvloeit uit dezelfde overeenkomst als de vordering, valt deze verrekeningssituatie dan onder artikel 4, lid 2, onder d)?
5. Dient de onderlinge verhouding tussen artikel 4, lid 2, onder d), en artikel 6, lid 1, van verordening nr. 1346/2000 aldus te worden uitgelegd dat artikel 6, lid 1, alleen van toepassing is wanneer het krachtens het recht van de staat waar de procedure is geopend niet mogelijk is om een verrekening toe te passen, of kan artikel 6, lid 1, ook van toepassing zijn op andere situaties, bijvoorbeeld wanneer er tussen de betrokken rechtsordes alleen een bepaald verschil is in de verrekeningsmogelijkheden, of wanneer er geen enkel verschil bestaat maar verrekening desalniettemin wordt geweigerd in de staat waar de procedure is geopend.